

Repozitar.cz a střípky z MU

Miroslav Bartošek, ÚVT MU
Jitka Brandejsová, FI MU

Osnova

1. Repozitar.cz
2. OA aktuality z MU
  - Repozitář MU
  - Směrnice MU
  - Open Data
3. Digitální archiv Otakara Borůvky

Repozitar.cz

Nový projekt

- únor 2011 - centralizovaný rozvojový projekt MŠMT 2011
  - **Meziuniverzitní síť technických a metodických opatření na ochranu proti plagiátorství**
    - řešitel MU (tým doc. Brandejse, FI MU)
    - 15 vysokých škol
    - **Cíle:**
      - rozvoj theses.cz (vyhledávání plagiátů vůči Internetu)
      - široké spektrum problémů spojených s plagiátorstvím (technické + organizační + právní)
- **Repozitar.cz**
systém pro sběr, řízenou prezentaci a kontrolu odborných článků, publikací a jiných děl vytvořených zaměstnanci nebo doktorskými studenty
    - zatím 10 VŠ (začátek)

Koncepce

Propojený integrovaný systém

- **theses.cz** (VŠ kvalifikační práce, 30 účastníků ČR, 2 SK)
- **odevzdej.cz** (studentské seminární práce, 24+2 účastníků)
- **repozitar.cz** (odborné a vědecké práce, 10 účastníků, zatím)
- propojení obsahu (vyhledávání plagiátů)
- společné technologie
- spolupráce škol
- (celo?) národní systém
  - 4.4. 2011: cena ministra vnitra za přínos k rozvoji informačních a komunikačních technologií ve veřejné správě - za ojedinělý přístup k potírání plagiátorství prostřednictvím informačních technologií
  - září 2010: 1. místo v mezinárodní soutěži „Evaluation Campaign on Plagiarism Detection and Wikipedia Vandalism Detection“ v rámci PAN 2010, Padua, Itálie (17 týmů)

Repozitář - postup

- **Repozitář MU**
  - implementace
  - testování a pilotní provoz
  - univerzitní směrnice
  - návody a balíčky pro uživatele
- **Repozitar.cz**
  - zkušenosti a návaznost na repozitář MU
  - testovací verze (vkládání, vyhledávání) - podzim 2011
  - 1. provozní verze - konec roku 2011

Info o projektu

- 5.4.2011
  - schůzka spoluřešitelů v Brně
- **začátek června**
  - seminář pro zájemce ze všech VŠ (pozvánky na jednotlivé školy)

OA aktuality z MU

Repozitář MU - kroky

Politické rozhodnutí:
nechceme být jen
„černým pasažérem“ !

- Říjen 2010 - podpis Berlínské deklarace
- OA do Dlouhodobého záměru MU 2011-2015
- Rámcová koncepce
  - repozitář MU jako nadstavba nad systémem pro evidenci publikací
  - meziuniverzitní řešení v rámci antiplagiátorského systému
- Únor 2011 - centralizovaný rozvojový projekt MŠMT
- Implementace repozitáře MU
  - 1. vkládání souborů do repozitáře (evidence publikací IS MU)
  - 2. úložiště (technologie theses.cz a odevzdej.cz)
  - 3. vyhledávací rozhraní pro repozitář
  - testování (řešitelé MU)

-
- Příprava univerzitní směrnice
  - Příprava návodů, podpůrných balíčků pro uživatele
  - Podzim - testování uživateli

Jde to pomalu,
krkolomně, oklikami
- ale „hýbe se to“ !

Dlouhodobý záměr MU 2011-15

Strategie 11.2

Informační infrastruktura pro rozvoj vědy a výzkumu

- **Nástroj:**
vytvoření prostoru pro trvalou evidenci, uchovávání a sdílení všech typů zaměstnaneckých, autorských a studentských prací.
- **Nástroj:**
propracování politik, které umožní v maximální možné míře otevřený přístup k výsledkům vědecko-výzkumných aktivit realizovaných na univerzitě formou univerzitního repozitáře napojeného na národní a mezinárodní databáze, včetně politik otevřeného přístupu (open access).

Repozitář MU - ukázky

ZVÝRAZNĚNÍ

IS.MUNI.CZ

POŠTA
LIDÉUČITEL
ŠKOLITEL

PUBLIKACE

STUDENT

ROZVRH
PŘEDMĚTY

STUDIUM

PŘIJÍMAČKY

VÝVĚSKA
DISKUSE

PERSONÁLNÍ

SETKÁVÁNÍ
ABSOLVENTÚSCHOVNA
MŮJ WEB

DOKUMENTY

ELPORTÁL
DRILOBCHODNÍ
CENTRUM
STIPENDIAUDÁLOSTI
SYSTÉM
DESIGN
NÁPOVĚDAuživatelů 2356
operací 12725

NOVÁ POŠTA

- Informační systém MU – Automatické upozornění Inf. systému MU

Upravuje se existující záznam o publikaci

[Zobrazit stávající obsah načteného záznamu.](#) Zobrazit podrobnou nápovědu Nezobrazovat bublinovou nápovědu Zobrazit jen položky povinné pro RIV Zobrazit jen nejnnutnější položky pro identifikaci výsledku[Naplnění formuláře údaji z jiného \(již zavedeného\) záznamu.](#)

Technologie digitálních knihoven

Základní informace o záznamu:

Typ formuláře (pro RIV typ výsledku):

D Článek ve sborníku

 Přenášet výsledek/publikaci do RIVu Záznam smějí upravovat všichni autoři

(Nepovinné) Poloautomatické načítání z citačních záznamů: předvyplňte si formulář

Máte již údaje o výsledku/publikaci někde napsané v libovolném formátu? **Vložte záznam sem.** ([Vyhledat jej pomocí Google Scholar](#))

Dosud nic nenačteno. Zaškrtněte např. 'Autoři' a označte myši kus textu se jmény autorů.

 Autoři Název výsledku Název zdroje (sborník, kniha, ...)

Repozitář:

- Technologie digitálních knihoven
  - Článek [Bartosek_Miroslav.pdf](#) (CC) BY-SA (post-print)
  - Prezentace [Bartosek-prezentace](#) (CC) BY-SA (příloha)
  - [inforum2006-bartosek-prezentace.pdf](#)

Zařadit záznam do repozitáře

Organizovat

Typ díla zaměstnanecké soukromé

Typ souboru -- post-print --

Typ CC licence CC by-sa: uvedení autora, zachování licence

Recenzováno

Práva souboru právo číst kdokoliv v Internetu a upřesnit nastavení

Nahrání souboru C:\Users\Mirek\Documents\INFORUM\2006\Bartosek_Miroslav.pdf

[Podrobněji](#) ▲

Název souboru Článek

Změnit jméno souboru

Popis souboru Článek ve sborníku konference

Nadstavba v evidenci publikací pro vkládání díla do repozitáře MU

Univerzitní repozitář

IS MU > Osobní administrativa > Repozitář

NOVÁ POŠTA

Informační systém MU – Automatické upozornění Inf. systému MU

x

Vyhledat

 Nápověda

Zobrazit: 10 na stránku

Řadit dle: relevance

[Vložit nový záznam](#)

1.

Název: [Technologie digitálních knihoven](#)

Autor: Bartošek, M.

Rok: 2006

Shoda: 1 Technologie digitálních knihoven Miroslav ... o technologiích tvořících základní kameny soudobé infrastruktury ... patří technologie jako je Google (jeho počátky)

[Podrobné informace](#)

[Přiložené soubory](#) ▾

[Podobné záznamy](#) ▾

[Přidat do schránky](#)

2.

Název: [Multimédia a interaktivní studijní materiály na MU](#)

Autor: Brandejs, M. - Brandejsová, J. - Lunter, L.

Rok: 2010

Shoda: e-learning multimédia ... studijní materiály využívající nejmodernější technologie a trendy v ICT. Příspěvek ... nejmodernější technologie a trendy v ICT. Příspěvek

[Podrobné informace](#)

[Anotace](#) ▾

[Přiložené soubory](#) ▾

[Podobné záznamy](#) ▾

[Přidat do schránky](#)

3.

Název: [Tvorba multimediálních a interaktivních objektů na Masarykově univerzitě pro rapid e-learning](#)

Autor: Brandejsová, J. - Brandejs, M.

Rok: 2007

Shoda: využívajících plně informačních technologií je velmi drahý. Kurz vytváří ... speciální technologie a autorské nástroje, didaktické postupy ... mají chuť studentům prostřednictvím informačních technologií zprostředkovat netradiční výukové

[Podrobné informace](#)

[Anotace](#) ▾

[Přiložené soubory](#) ▾

[Podobné záznamy](#) ▾

[Přidat do schránky](#)

4.

Název: [Využití nástrojů elektronického zkoušení IS MU při přijímacích a státních závěrečných zkouškách](#)

Autor: Brandejs, M. - Brandejsová, J. - Lunter, L.

Rok: 2010

[Podrobné informace](#)

[Anotace](#) ▾

[Přiložené soubory](#) ▾

[Podobné záznamy](#) ▾

Schránka (0)

Do Vaší osobní schránky můžete vložit libovolné množství publikačních záznamů a následně s nimi homadně pracovat (odeslat emailem, uložit do souboru, ...).

Omezení výsledků dle:

Kategorie oborů

- společenské vědy
- technické vědy
- matematické a infromatické vědy
- fyzikální vědy
- chemické vědy
- vědy o Zemi
- biologické vědy
- zemědělské vědy
- lékařské vědy
- humanitní a vědecké obory

[Jednotlivé obory](#)

Omezit

Rok vydání

Jazyk

Licence

Typ souboru

SKRYT PANEĽ

Univerzitní repozitář

• [IS MU](#) > [Osobní administrativa](#) > [Repozitář](#)

NOVÁ POŠTA

• [Informační systém MU](#) – Automatické upozornění Inf. systému MU

Zobrazit:

Řadit dle:

[Vložit nový záznam](#)

1.

Název: [Technologie digitálních knihoven](#)

Autor: Bartošek, M.

Rok: 2006

Shoda: 1 Technologie digitálních knihoven Miroslav ... o technologiích tvořících základní kameny soudobé infrastruktury ... patří technologie jako je Google (jeho počátky

[Podrobné informace](#)
[Přiložené soubory](#)
[Podobné záznamy](#)
[Přidat do schránky](#)

Soubory přiložené k publikaci:

- Technologie digitálních knihoven
  - Článek [Bartošek, Miroslav.pdf](#) (CC) BY-SA (post-print)
  - Prezentace [Bartošek-prezentace](#) (CC) BY-SA (příloha)
  - [inforum2006-bartošek-prezentace.pdf](#)

2.

Název: [Multimédia a interaktivní studijní materiály na MU](#)

Autor: Brandejs, M. - Brandejsová, J. - Lunter, L.

Rok: 2010

Shoda: e-learning multimédia ... studijní materiály využívající nejmodernější technologie a trendy v ICT. Příspěvek ... nejmodernější technologie a trendy v ICT. Příspěvek

[Podrobné informace](#)
[Anotace](#)
[Přiložené soubory](#)
[Podobné záznamy](#)
[Přidat do schránky](#)

3.

Název: [Tvorba multimediálních a interaktivních objektů na Masarykově univerzitě pro rapid e-learning](#)

Autor: Brandejsová, J. - Brandejs, M.

Rok: 2007

Shoda: využívajících plně informačních technologií je velmi drahý. Kurz vytváří ... speciální technologie a autorské nástroje, didaktické postupy ... mají chuť studentům prostřednictvím informačních technologií zprostředkovat netradiční výukové

[Podrobné informace](#)
[Anotace](#)
[Přiložené soubory](#)
[Podobné záznamy](#)
[Přidat do schránky](#)

Schránka (0)

Do Vaší osobní schránky můžete vložit libovolné množství publikačních záznamů a následně s nimi homadně pracovat (odeslat emailem, uložit do souboru, ...).

Omezení výsledků dle:

Kategorie oborů

- společenské vědy
- technické vědy
- matematické a infromatické vědy
- fyzikální vědy
- chemické vědy
- vědy o Zemi
- biologické vědy
- zemědělské vědy
- lékařské vědy
- humanitní a vědecké obory

[Jednotlivé obory](#)

Technologie digitálních knihoven

IS MU > Osobní administrativa > Repozitář

NOVÁ POŠTA

Informační systém MU – Automatické upozornění Inf. systému MU

Adresa v ISU:

Bartošek, Miroslav. Technologie digitálních knihoven. In *INFORUM 2006*. Praha : Albertina icome Praha, 2006. 8 s.

Základní údaje

Originální název	Technologie digitálních knihoven
Název anglicky	Technologies for Digital Libraries
Autoři	Bartošek, Miroslav.
Vydání	Praha, INFORUM 2006, 2006.
Nakladatel	Albertina icome Praha

Další údaje

Originální jazyk	čeština
Typ výsledku	Článek ve sborníku
Obor	Informatika
Stát vydavatele	Česká republika
Utajení	není předmětem státního či obchodního tajemství
WWW	[online]
Druh	Článek ve sborníku
Změnil	Změnil: RNDr. Miroslav Bartošek, CSc., učo 930. Změněno: 2. 5. 2011 16:09.

Operace

	Složka či soubor	Vložil/a	Vloženo	
☐	637469 /637469/	Bartošek, M.	včera	
☐	Článek Bartosek_Miroslav.pdf	Bartošek, M.	včera	
☐	inforum2006-bartošek-prezentace.pdf	Bartošek, M.	včera	
☐	Prezentace Bartosek-prezentace	Bartošek, M.	včera	

Operace

Nechápu navigaci v tomto Správci souborů. | [Nastavení](#)

Směrnice MU

Je v přípravě (prorektorka pro IS + právní oddělení RMU)

- návaznost na Směrnici o duševním vlastnictví MU
- Zaměstnanci MU
  - povinnost vkládat **publikovaná zaměstnanecká díla** (existující v textové podobě - listinné či elektronické)
  - oprávnění rozhodnout o rozsahu zveřejnění díla (tam, kde MU nevykonává majetková práva)
  - počínat si tak, aby nebyla dotčena ochrana
    - informací chráněných zvláštním zákonem
    - obchodního tajemství
    - oprávněných zájmů třetích stran (nakladatelů)
- Nejen díla vědecká (indikátor peer-reviewed) ale i jiná
  - e-learning, zprávy, multimediální, ...
- Ne VŠ-kvalifikační práce + habilitační - jsou v theses.cz

Odborná, metodická
a právní podpora MU.
Role knihoven?

Open Data

Open Data

Požadavek vznesený na kolegiu rektora MU

- jednotná univerzitní pravidla pro ukládání primárních vědeckých dat !

Potřeba začít se zabývat i problematikou dat

Open Access

Open Data

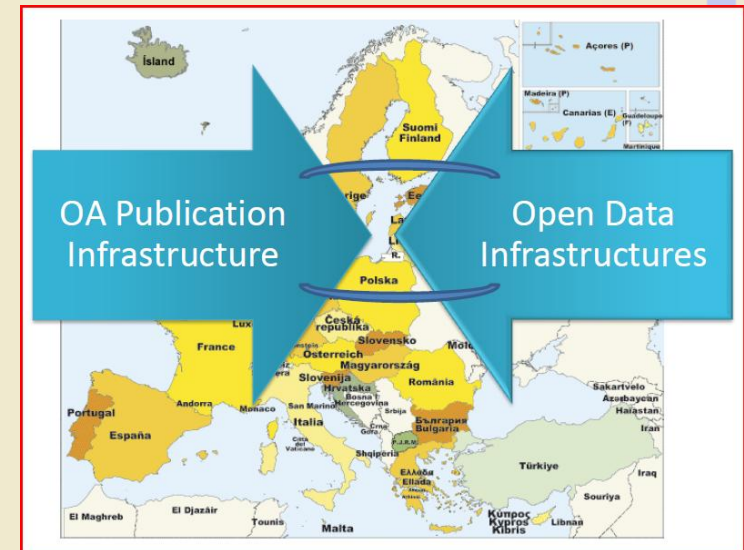
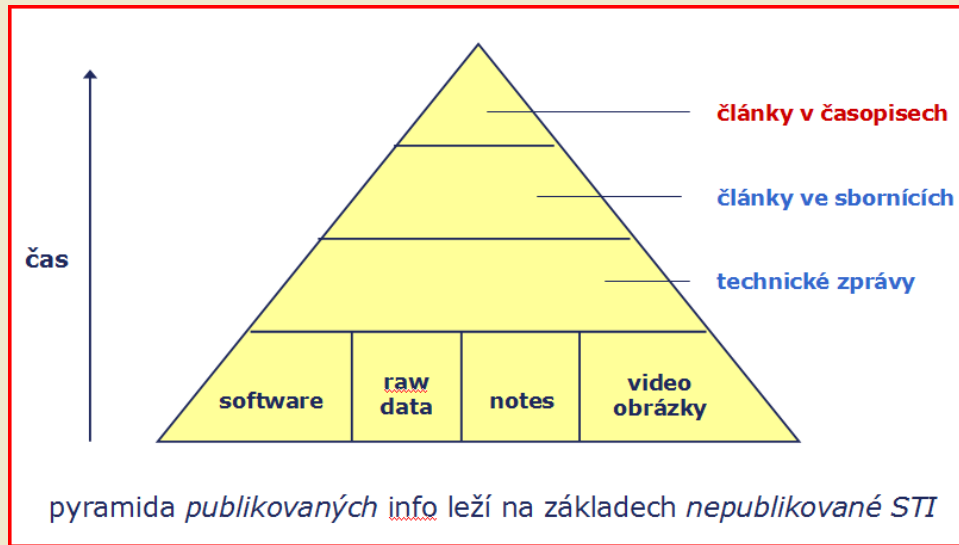

- podobné - ale není to totéž

Publikace x primární data

Publikované články - pouze výsledky (ne data, na nichž jsou postaveny)

- **Open Access** - publikace
- **Open Data** - primární nezpracovaná data (měření, lab.deníky, dotazníky)

Norbert Lossau, OpenAIRE

- otevřený, trvalý přístup k primárním datům
- propojení publikací s daty na webu

Datové repozitáře

Primární (nezpracovaná) data - čím dál důležitější široká dostupnost - jednoznačná identifikace, trvalé uchování, otevřený přístup:

- **ověření správnosti výsledků**
  - kontrola (nesprávné postupy, pomnutí nevhodných dat, falšování)
- **reproducibilita vědy**
  - možnost opakovat experiment a porovnat míru shody výsledků
- **znovuvyužití jednou získaných dat**
  - úspora (neopakovat stejné drahé experimenty)
  - jedinečnost (data, které již nelze nikdy získat - snímek hvězdy v daný okamžik)
  - využití nepoužitých dat (snímek širšího okolí sledované hvězdy)
  - využití existujících dat v novém kontextu a pro nové účely

Data curation / digital curation

- udržení „důvěryhodné sady dat“ pro současnost i budoucnost
- popisná metadata, **provenance metadata** (info o původu a veškerých manipulacích s daty)

Specifika otevřených dat

- Open data $\neq$ Open Access
- **Specifika dat**
  - pro data nelze požadovat okamžitý otevřený přístup (výzkumníci, kteří data získali, musí mít výhodu jejich prvního využití - fair-play)
  - málo prozkoumaná oblast
  - podstatně větší variabilita formátů a forem než u OA (často netextové)
  - strukturovaná data
  - velký rozsah (SI - Supporting Information - i stovky stran)
  - velké rozdíly mezi obory (chemie, medicína, astronomie, sociologie)
  - integrita, důvěryhodnost, úplnost, kvalita, dlouhodobé uchování, vyhledatelnost, vlastnická práva, znovupoužitelnost ...
  - propojení e-dat s e-publikacemi (identifikace - DOI?)
- **Problém vlastnických práv**
  - Kdo má práva na primární data?
  - Vydavatelé: často si je přisvojují spolu s článkem (Supporting Information), přestože podle autorského zákona data nespádají pod copyright

Některé aktivity a projekty

- **Některé aktivity a projekty**

- **DataCite** konsorcium (persist id, citace dat, <http://datacite.org>)
  - **Eudat** (návrh projektu do FP7) - infrastruktura pro OpenData
  - **Earth System Science Data** (OA časopis) - peer-review pro data
  - **Panton Principles** - základní principy pro OD <http://pantonprinciples.org/>
  - **Open Data Commons** - licencování OD <http://www.opendatacommons.org/>
  - **Science Commons** - Scholar's Copyright Project <http://sciencecommons.org>
  - **Open Data Network** - <http://opendata-network.org/> (viz logo)
- Numerous scientists have pointed out the irony that right at the historical moment when we have the technologies to permit worldwide availability and distributed process of scientific data, broadening collaboration and accelerating the pace and depth of discovery... ..we are busy locking up that data and preventing the use of correspondingly advanced technologies on knowledge.

John Wilbanks, Executive Director, Science Commons

Vědecké publikace a data

- Although scholarly communication is in everyone's opinion more and more data-driven and data intensive, up to now data have not always been considered an integral part of a scientific article.
(O.Siebert, D.Wagner, The Open Access Open Data conference, Cologne, Dec 2010)

- Možný workflow pro využití vědeckých dat ve vědeckém publikování

"Earth System Science Data" (ESSD)
- A Peer Reviewed Journal for Publication of Data.

H. Pfeinfferberger, A. Wegener
D-Lib Magazine, Jan/Feb 2011

